

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Az elektronikus cégeljárásról

Az igazságügy-miniszter 2003 júliusában nyújtotta be az "elektronikus cégeljárásról és a cégiratok elektronikus úton történő megismeréséről" szóló törvényjavaslatot az Országgyűléshez. A bírósági (nemperes) eljárásban úttörőnek számító, 2003. évi LXXXI. tv-t 2003. november 6-án hirdették ki (Magyar Közlöny, 2003. évi 127. szám, eCtv). Rendelkezései fokozatosan lépnek életbe, először 2005. szeptemberétől lesz lehetőség az on-line ügyintézésre.

Bevezető

A magyar közigazgatás modernizálásának komoly vívmánya az elektronikus kormányzati rendszerek fejlesztése és eljárások bevezetése. Ebbe a modernizációs folyamatba illeszkedik a cégnyilvántartás digitalizálása és a cégeljárás elektronikus formájának bevezetése.

A modernizációt nem csak az állampolgárok terheinek könnyítése és az állami kiadások csökkentése indokolja: globálisan a közösségi jog, regionálisan pedig a magyar szabályozás versenyhelyzetben van, a virágzó gazdaságért, a befektetőkért jogi vetélkedés is folyik. Ennek felismerése mozgatja a közösség társasági jogi szabályozásának folyamatos fejlesztését, ez hívta életre az elektronikus cégnyilvántartással foglalkozó uniós direktívát, és ez motiválta többek között Spanyolországot, Svédországot vagy az Egyesült Királyságot az elektronikus cégeljárás bevezetésére.

Könnyítésről van szó tehát: az eCtv valójában nem új eljárást, új intézményeket vezet be, hanem a már meglévő, jól működő cégeljárás, nyilvántartási rendszerhez ad újfajta hozzáférési lehetőséget, mondhatni „elektronikus interfészt”. Az elektronikus cégeljárást megtanulni kívánó jogi képviselőknek ezért csupán részletszabályokat, kiegészítéseket kell megismerniük: a cégeljárás elvei és rendje nem változik.

Az irányelv

A magyar jogalkotás folyamatát uniós norma kényszerítette ki: a cégnyilvánosság alapelveiről rendelkező 68/151/EGK irányelvet módosító **2003/58/EK irányelv**¹ tartalmaz részletes előírásokat a cégeljárás, illetve a cégiratok megismerésének elektronikus módozatának 2007-ig történő bevezetéséről.

Az Irányelv előírásai alapján a tagállamok feladata az elektronikus nyilvántartás, adatszolgáltatás és adatfeldolgozás bevezetése. Közelebbről:

1. Elektronikus cégnyilvántartás bevezetése, és ilyen módon való működtetése. „...A tagállamok biztosítják, hogy a társaságoknak, valamint minden egyéb olyan személynek vagy intézménynek, amelynek értesítést kell végrehajtania vagy abban segítséget nyújtania, 2007. január 1-jére lehetősége legyen elektronikus úton benyújtani minden olyan okiratot és adatot, amelynek a közzététele a 2. cikk értelmében kötelező...” [3. cikk (2) 2. alb.]
2. A hagyományos módon benyújtott okiratok elektronikus formába történő alakítása (legalább 10 évre visszamenőleg). „Minden, a 2. cikkben említett okiratot és adatot, amelyet legkésőbb 2007. január 1-jétől nyújtanak be - akár papíron, akár elektronikus úton -, elektronikus formában kell az aktában tárolni, illetve a nyilvántartásba bevezetni. Ebből a célból a tagállamok biztosítják, hogy mindazokat az okiratokat és adatokat, amelyeket legkésőbb 2007. január 1-jétől papíron nyújtanak be, a nyilvántartás elektronikus formában rögzítse.” [3. cikk (2) 4. alb.]

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. július 15-i 2003/58/EK irányelve a meghatározott jogi formájú társaságokra vonatkozó nyilvánossági követelmények tekintetében a 68/151/EGK tanácsi irányelv módosításáról, Directive 2003/58/EC of the European Parliament and of the Council of 15 July 2003 amending Council Directive 68/151/EEC, as regards disclosure requirements in respect of certain types of companies. A továbbiakban „Irányelv”. Magyar fordítás: <http://ccvista.taie.x.be/Fulcrum/CCVista/hu/32003L0058-HU.doc>. Celex szám: 32003L0058

3. Kétirányú elektronikus kommunikációs csatorna biztosítása a cégnyilvántartást vezető szerv és ügyfelei között (okiratok benyújtása és lekérdezése, más elnevezéssel a „cégiratok távolból történő megismerése”). „A 2. cikkben említett okiratok vagy adatok egészének, vagy azok kivonatának másolatát kérelemre hozzáférhetővé kell tenni. Legkésőbb 2007. január 1-jétől a kérelmeket a kérelmező választásától függően papíron vagy elektronikus formában lehet benyújtani a nyilvántartáshoz. ... a másolatokat a kérelmező választásától függően papíron és elektronikus formában is beszerezhetővé kell tenni a nyilvántartásból.” [3. cikk (3) 1, 2. alb.]
4. A cégnyilvántartás adatainak elektronikus úton történő elérhetősége (legalább 10 évre visszamenőleg elektronikusan archiválva²). „A tagállamok azonban határozhatnak úgy, hogy egy meghatározott időpontban vagy az előtt - amely nem lehet későbbi, mint 2006. december 31. - a papíron benyújtott okiratokat és adatokat, vagy csak bizonyos típusú okiratokat és adatokat nem lehet elektronikus formában beszerezni a nyilvántartásból, amennyiben egy meghatározott idő már eltelt az okiratok és adatok benyújtása és a nyilvántartáshoz benyújtott kérelem időpontja között. Ez a meghatározott időtartam nem lehet kevesebb, mint 10 év.” [3. cikk (3) 2. alb.]

A magyar törvény

Tárgyi hatály

A fent idézett irányelvvel összhangban a magyar eCtv a korlátolt felelősségű- és részvénytársaságok cégeljárása során teszi lehetővé az elektronikus eljárást: az 1997. évi CXLV. tv. (Ctv) hatálya alá eső eljárások egyes cselekményeit engedi elektronikus úton megtenni. Más társasági formák esetén - bt, kkt - továbbra is csak a hagyományos eljárás áll nyitva. Az eCtv rendelkezései csak az elsőfokú eljárásban alkalmazhatók, tehát a jogorvoslati illetve törvényességi felüyeleti ügyekben papíron folyik az eljárás.

Időbeli hatály

A 2003-as eCtv szabályai 2006. végétől alkalmazhatóak maradéktalanul. Ennek okát egyrészt a bírósági informatikai fejlesztések kifutásában kell keresni, másrészt a jogalkotónak tekintetbe kellett vennie, hogy az elektronikus közigazgatás keretjogszabálya (2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól, KET - melynek „kormányzati portál” intézménye az e-cégeljárásban is szerepet kap) 2003-ban még igen képlékeny tervezet formájában létezett csak. Harmadrészt számos további jogalkotási feladat vár megoldásra végrehajtási rendeletek illetve szabályzatok formájában.

Az eCtv rendelkezéseinek hatálybalépése

2004. július 1.	12. §: elektronikus közjegyzői okirat
2005. január 1.	A törvény hatálybalépése, de az elektronikus ügyintézés még nem él.
2005. szeptember 1.	Az 5. és 7.§ hatálybaléptetése (elektronikus cégbejegyzés, iratbetekintés), azonban a Kft-k esetén megkötéssel, rt-k esetén teljes körben.
2006. szeptember 1.	Maradéktalan hatálybalépés

A cégek illetve jogi képviselőik szempontjából a két fontosabb időpont **2005. szeptember 1.** és **2006. szeptember 1.** Az elektronikus eljárás lehetősége ugyanis fokozatosan kerül bevezetésre: 2005. szeptemberétől részvénytársaságok esetén korlátozás nélkül intézhető elektronikus úton a

² Az elektronikus formába alakítást elegendő a kérelem beérkezésekor elvégezni, tehát nem szükséges 2007. január 1-re minden iratot átalakítani. Ez egyébként Magyarországon sem sikerült, de nem is volt cél: az Irányelv szabályaival összhangban a régebbi iratok zömének digitalizálására (szkennelés) akkor kerül sor, amikor elektronikus másolatot kérnek róluk.

cégbejegyzési és változásbejegyzési eljárás, a korlátolt felelősségű társaság esetén azonban 2005. szeptembere és 2006. szeptembere között csupán a cég székhelyének (telephelyének), fióktelepének és tevékenységi körének megváltozására vonatkozó változásbejegyzési eljárásokban választható az új út (tehát például tisztségviselő váltás, tőkeemelés, üzletrész adás-vétel esetén nem). A korlátozás 2006. szeptember 1-én szűnik meg.

Az egy éves átmeneti időszakot a fokozatosság elve indokolja, a bíróságok személyi és technikai felkészültségét méri le. Nyilvánvaló, hogy részvénytársasági ügyekből jóval kevesebb fut majd be, így a cégbíróságok szervezete ezen idő alatt, biztosan teljesíthető terhelés mellett vezeti be a gyakorlati ügyintézés³.

Az elektronikus aláírásról

Az elektronikus cégeljárás használata új fogalmak, intézmények megismerését követeli meg a jogalkalmazók részéről. Talán a legnehezebben befogadható fogalom - főként a nagyobb gyakorlattal rendelkező jogászok, ügyvédek számára - az elektronikus aláírás intézménye. Bár az e-aláírásról szóló törvény⁴ (Eat) nem kifejezetten új jogszabály (hiszen „már” 2001 óta hatályos), rendelkezéseit először - széles körben, napi gyakorisággal - az elektronikus cégeljárásban fogják tudni aprópénzre váltani a felkészült jogi képviselők. Az e-aláírás szabályaival, működésével az Infokommunikáció és jog korábbi számaiban megjelent tanulmányok már foglalkoztak. Itt csupán rövid kitérőt szeretnék tenni, elsősorban azzal az üzenettel, hogy az **elektronikus aláírás használatát egyszerű és érdemes elsajátítani**, a működtetéshez szükséges anyagi ráfordítás sem tekinthető magasnak. A tanulás során nem lesz nehezebb dolgunk, mint amikor a szövegszerkesztőnk alapfunkcióival ismerkedtünk.

Az elektronikus aláírás gyakorlatilag egy jelsorozat, melyet az aláírni (hitelesíteni) kívánt dokumentumhoz fűzünk. A ma elterjedt szoftverek használatával csupán néhány katintást kell elvégeznünk. Az e-aláírás *funkciója* az, hogy az elektronikus kommunikáció során (pl. Internet, email) szavatolja a feladó kilétét és az elküldött dokumentum sértetlenségét.

Az Eat háromféle elektronikus aláírást különböztet meg: az „egyszerű”, a fokozott biztonságú és a minősített elektronikus aláírást. Témánk szempontjából a fokozott biztonságú és a minősített változatnak van jelentősége. Előbbi olyan aláírás, mely „alkalmas az aláíró azonosítására és egyedülállóan hozzá köthető, olyan eszközökkel hozták létre, melyek kizárólag az aláíró befolyása alatt állnak és a dokumentum tartalmához technikailag olyan módon kapcsolódik, hogy minden - az aláírás elhelyezését követően az iraton, illetve dokumentumon tett - módosítás érzékelhető.”⁵ Az eCtv azonban a magasabb biztonsági szempontoknak megfelelő *minősített* aláírás használatát írja elő. Ennél az aláírásnál a technika eszközök és az aláíró személyazonosságát garantáló u.n. hitelesítés szolgáltató is speciális, igen szigorú jogszabályi feltételeknek kell, hogy megfeleljen. A különbség tehát minőségi: a minősített elektronikus aláírást olyannyira megbízhatónak fogadja el a jogalkotó, hogy lehetővé teszi bíróság előtti eljárásban történő használatát.

Minden jogi képviselő, aki ügyfele társasága nevében cégeljárást kezdeményez, rendelkezni fog egy minősített elektronikus aláírással⁶. Az aláírás használatához szükséges eszközöket a fent említett hitelesítés szolgáltató bocsátja ügyfelei rendelkezésére. Magyarországon több cég állít ki tanúsítványt magánszemélyek számára, részletes ajánlataikat honlapjukon megtaláljuk⁷. Az elektronikus aláírás használatához szükséges eszközöket tehát a hitelesítés szolgáltatótól kapjuk, és általában az első éves előfizetési díjjal fizetjük meg: egy chipkártyát, mely az aláíráshoz szükséges tanúsítványt tartalmazza, valamint egy chipkártya-olvasó berendezést. A minősített tanúsítvány első éves díja (a fenti technikai eszközöket is beleértve) kb. 20.000 és 30.000 forint között alakul, a további években ennek körülbelül a felét kell fizetnünk.

A minősített aláírási eszközök igénylését egyébként szinte teljes egészében „karosszékéből” - rövid idő alatt - intézhetjük, csupán a névhitelesítés végett kell közjegyzőhöz fordulnunk.

Még egy fogalom érdemel rövid magyarázatot: ez az *időbélyegző* vagy más néven időpecsét. Az időbélyegző nem más, mint az elektronikus irathoz egy szolgáltató által csatolt, a bélyegzés időpontját is tartalmazó elektronikus aláírás. Szerepe, hogy az irat meghatározott időpontbani létezését igazolja.

³ A felkészülés már 2004 óta folyik, többek között személyi számítógépek beszerzésével, ECLD vizsgáztatással.

⁴ 2001. évi XXXV. törvény az elektronikus aláírásról

⁵ Ld. Eat miniszteri indoklása, 2.1. pont.

⁶ Valójában egy u.n. tanúsítvánnyal, de a rendszer nagy vonalakban történő megértéséhez erre nem szükséges kitérnünk.

⁷ A teljesség igénye nélkül: www.netlock.hu, www.e-szigno.hu, eszigno.t-systems.magyartelekom.hu, www.mavinformatika.hu

További bátorításként jegyezem meg, hogy a végzéseket - külön kérelem nélkül, az elektronikus üzenet mellett - papíron (postai úton) is megküldi a cégbíróóság. Az irattározás tehát zömében a megszokott módon folyhat.

Rövid áttekintés az elektronikus cégeljárás technikai igényeiről és költségeiről egy ügyvédi irodában⁸:

egyszeri költségek	
korszerű, irodai PC	60-100.000,- Ft
szkenner	10-15.000,- Ft
aláíró eszközök	10-15.000,- Ft
	80-130.000,- Ft
állandó költségek (év)	
internet hozzáférés	30-90.000,- Ft
tanúsítvány éves díja	10-20.000,- Ft
	40-110.000,- Ft

Az eCtv rendelkezései

A cégnyilvántartás és az eljárás változásai

A cégbíróóságok által vezetett nyilvántartás új eleme az **elektronikusan feldolgozott cégirat**, illetve a rövidesen benyújtható elektronikus számviteli beszámoló. A bejegyzési kérelem cégbíróósághoz érkezésekor a cég nevét és székhelyét ugyanis számítógépen rögzíteni kell. A bejegyzési kérelem minden mellékletét elektronikus formába alakítja (szkenneli) a cégbíróóság még akkor is, ha az nem elektronikus úton érkezett. Ezért fontos figyelembe venni azt az új eljárási szabályt, miszerint a benyújtott iratokat összefűzés, kapcsolás nélkül kell benyújtani (például a cégnyomtatványokat nem kell összetűzni)⁹. Az ügyvéd által ellenjegyzett és összetűzött ill. fűzött (közhiteles) iratok (társasági szerződés) esetén pedig egy nem összetűzött másolatot is mellékelni kell. Ennek elmulasztása hiánypótlást von maga után - a cégbíróóságok ugyanis nem bonthatják fel a jogi képviselő által leragasztott, összetűzött és lepecsételt iratokat (melyek ilyen formán közhitelesek), e nélkül azonban a szkennelés („elektronikus formába alakítás”) nem megoldható. A digitalizálással tehát a cégektől érkező iratok elektronikus formába alakítása történik meg, így a cégbíróóság egyébként már elektronikus - saját - nyilvántartása mellé kerülnek.

A **cégjegyzék** új információval egészül ki: mind a kft-k, mind az rt-k esetén feltüntetni, hogy az adott cég iratai elektronikus úton hozzáférhetőek-e (Ctv. 13. § (4) bek. d pont, (5) bek. j pont). E betoldás természetesen csak 2005. szeptember 1. előtt releváns, hiszen ezt követően a cégbíróóság az érintett („lekért”) cég 10 évnél nem régebbi bejegyzési és változásbejegyzési kérelmeit digitalizálja. Érdeemes tudni, hogy az irányelv követelményeivel összhangban csak a még működő, „élő” cégek iratanyagát konvertálják a cégbíróóságok. Az elektronikusan feldolgozott cégiratokat egyébként betekintéskor a feldolgozottságra utaló „E” betűről ismerhetjük majd fel.

Az **illeték és közzétételi költségterítés** megfizetése is kényelmesebbé válik, hiszen elektronikus (internetes) utalással vagy banki átutalással is teljesíthető, tehát a postai befizetés és illetékbélyeg vásárlás kényelmetlenségei megszűnnek - bár egyelőre használatuk választható marad¹⁰. Az átutalást a Céginformációs Szolgáltató (Szolgáltató) elektronikus ügyfélszolgálatán (a kormányzati portál¹¹ elektronikus fizetési rendszerén keresztül) lehet majd intézni, a bejegyzési illetve változásbejegyzési ügyben kapott tanúsítvány számára és a cégjegyzék számára történő hivatkozással, legkésőbb az iratok benyújtása után két napon belül (tehát utólag). A banki illetve internetes utalás egyébként a „papír alapú” eljárásban is megengedett lesz.

8 2005. májusi áron, közelítő értékek.

9 8/1998 (V. 23.) IM r. 11/A § (1).

10 Az illetékbélyeg használatát a cégbíróósági eljárásban is meg kívánja szüntetni a jogalkotó, ennek időpontja még kérdéses.

11 www.Magyarország.hu

A jogalkotó a díjak mértékében is kedvezményeket vezet be, az elektronikus eljárásra ösztönözve a vállalkozásokat: így például a közzétételi költségterítés 5.000 forintra csökken (változás bejegyzése esetén 3.000 Ft), ha a cég bejegyzési (változásbejegyzési) kérelmét elektronikus úton küldi meg a cégbíróság részére¹². További nyomós érv lehet az elektronikus ügyintézés mellett, hogy a kizárólag digitálisan benyújtott iratok alapján lefolytatott eljárásban a határidők a jelenlegi 30 és 45 napról 8 ill. 15 napra csökkenhetnek - e változásokra azonban még várni kell, egyelőre tervezet formájában léteznek csupán.

Az elektronikus (késleltetett) fizetéssel kapcsolatos további új szabály, hogy ha a bejegyzési kérelemben az szerepel, hogy a cégbejegyzésre irányuló eljárás illetékét elektronikus úton fizetik meg, a cégbíróság a 26. § (2) bekezdése szerinti elutasító végzést csak a kérelem érkezésétől számított nyolcadik napon hozhatja meg¹³. E nyolc napot egyébként az államkincstár, a Szolgálat és a cégbíróság egymás közti kommunikációja, illetve az ügyfél értesítésével múló napok, valamint egy „biztonsági” plusz nap adják ki.

A Céginformációs Szolgálat szerepe

Az Igazságügyi Minisztérium Cégnilyvántartási és Céginformációs Szolgálat közvetítőként vesz részt az elektronikus cégeljárásban. A jogi képviselő gyakorlatilag kizárólag a Szolgálaton keresztül érintkezik majd a cégbíróságokkal, a Szolgálat honlapjáról töltheti le az elektronikus űrlapokat, itt töltheti fel az általa összeállított elektronikus aktákat, tehát a Szolgálat honlapja veszi át a cégirodák szerepét, ide „kopogtatunk majd be” a kitöltött és elektronikusan aláírt digitális nyomtatványokkal. A cégbíróságok felé minden esetben a Szolgálat továbbítja a benyújtott iratokat: így egyrészt a technikai ellenőrzések egy helyen, központilag zajlanak, másrészt biztonsági szempontból is indokolt a cégbírósági rendszer izolálása.

Az illeték és költségterítés elektronikus megfizetéséről is a Szolgálaton keresztül értesülnek a cégbíróságok. Ezért fontos, hogy minden díjfizetéssel illetve technikai problémával kapcsolatban a Szolgálathoz kell majd fordulni. Érdemes megjegyezni azt is, hogy az elektronikusan illetve banki utalással intézett díjfizetés esetén minden befizetés egyedi, 16 jegyű azonosítót kap, mely az adott cég adott kérelméhez köthető. Ennek bemutatásával lesznek intézhetőek az esetleges panaszok is.

Iratbetekintés

Az eCtv rendelkezései nyomán korszerűsödik a cégiratokhoz történő hozzáférés is. Az elektronikusan rendelkezésre álló iratokról elektronikus vagy papír alapú másolat kérhető, mely lehet hiteles vagy nem hiteles másolat is. A kérelmek benyújthatóak írásban (a cégbíróságon is), a kormányzati portálon keresztül, vagy a Szolgálat elektronikus ügyfélszolgálatán keresztül.

Az elektronikus kérelmeket legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátni - kivéve természetesen, ha a kormányzati portálon át adjuk be kérelmünket. Ilyenkor ugyanis a kormányzati portál sajátos rendszere azonosítja a kérelem benyújtóját.

A másolatot 15 napon belül kapjuk kézhez - ez alatt kell az esetleg még nem digitalizált iratokat feldolgoznia a cégbíróságoknak (ld. fent)

Az elektronikus másolatok két fajtája létezik: az egyik esetben a cégbíróság által kiállított okirat nem tartalmazza az elektronikus aláírást és időbélyegzőt. Ez az „egyszerű”, nem hiteles másolat. Azonban külön kérelemre a bíróság minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel ellátott dokumentumot küld, mely **elektronikus közokiratnak** minősül - ez igazolja, hogy az elektronikus másolat tartalma megegyezik az eredeti iratével.

Beszámolók benyújtása

A társaságok számviteli törvény szerinti **éves beszámolója** - nem utolsó sorban a cégbíróságok megkönnyebbülésére - a fenti átmeneti időszakot követően elektronikus úton is benyújtható lesz. E dokumentumot (a megfelelő elektronikus űrlap használata esetén, nem a papír alapú nyomtatványok beszkenyelésével) akár a társaság vezető tisztségviselője - saját minősített elektronikus aláírása használatával - is beküldheti a Szolgálat honlapján keresztül. Saját tanúsítvány hiánya esetén a cég jogi képviselője hitelesítheti az elektronikus iratot.

¹² Ld. 9/1998 (V.23.) IM rendelet 3/A § (2005.09.01-től hatályos szöveg).

¹³ Ctv. 22. § (6) bek. A 26. § (2): hiánypótlási eljárás nélküli elutasítás, többek között hiányos illetékfizetés miatt.

A benyújtásról és a költségtérítés beérkezéséről elektronikus értesítést küld a Szolgálat.

Közjegyzői és ügyvédi szabályok

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Ktv.) szabályait is módosítja az eCtv, lényegében intézményesíti az elektronikus közjegyzői okiratot: „A közjegyzői okirat, ennek hiteles kiadmánya és a közjegyzői tanúsítvány - ha törvény eltérően nem rendelkezik - elektronikus úton is elkészíthető. A közjegyző által e törvényben előírt alakszerűségek megtartásával készített, a közjegyző minősített elektronikus aláírásával ellátott közjegyzői okirat, ennek hiteles kiadmánya és a közjegyzői tanúsítvány: közokirat (elektronikus közokirat).”¹⁴

A Ktv. rendelkezései kiegészülnek még a Közjegyzői Kamara elektronikus levéltárára történő utalással is.

Az ügyvédi karra vonatkozó szabályok szintén változnak az elektronikus eljárás miatt. Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény (Ütv.) az ügyvédi tevékenység felsorolásába felveszi a cégiratok digitalizálását¹⁵ és elrendeli az országos ügyvédi levéltár létrehozását.

Mi is az **ügyvéd szerepe** az elektronikus cégeljárásban? A cég (kötelező) jogi képviselője, a cégbíróóság előtti eljárás mellett egy új tevékenységet is el kell sajátítania az elektronikus eljárást folytatni kívánó ügyvédnek: a nyomtatott okiratok elektronikus formába alakítását.

Az elektronikus eljárás ugyanis elektronikus dokumentumok használatát követeli meg. A cégalapítás illetve változásbejegyzési eljárás során azonban gyakran olyan iratok benyújtása is szükséges, melyek nem állnak rendelkezésre vagy nem is szerezhetőek be elektronikusan: például szerződések, hatósági engedélyek és igazolások, tulajdoni lap. A jogalkotó az ilyen esetekre az eljáró ügyvéd kezébe helyezte a megoldást: az ügyvéd lesz az, aki az iratokat elektronikus formába alakítja (praktikusan egy szkennel segítségével), digitalizálás után pedig minősített elektronikus aláírásával¹⁶ igazolja, hogy a digitális dokumentum és az eredeti okirat tartalma megegyezik. Ezt a folyamatot nevezzük **konverzió**nak.

Az cégiratok összeállítása tehát az elektronikus cégnyomtatványok kitöltésével és elektronikus aláírásával kezdődik. A társasági szerződés - kft alapítást feltételezve - rendelkezésre állhat elektronikus formában is, ha az alapítók mindegyike rendelkezett minősített tanúsítvánnyal. Ellenkező esetben papíron írják alá az alapító okiratot, melyet az ügyvéd digitalizál. Fontos megjegyezni, hogy a digitalizálás nem váltja ki az ügyvédi ellenjegyzést, az továbbra is külön aláírást igényel (természetesen nincs akadálya annak, hogy az elektronikus szerződést elektronikusan szignálja az ügyvéd). Az „elektronikus akta” ezután tovább bővül az esetleg szükséges hatósági engedélyek, igazolások vagy nyilatkozatok másolatával: az ügyvéd ezeket is digitalizálja (szkenneli) majd aláírja. Hasonlóan konvertálni kell a papíron kapott banki igazolást is, bár ez már igényelhető elektronikus formában.

Látható, hogy a cégbíróósághoz beérkező elektronikus iratok hitelességét már nem azok a szervek garantálják, akik azt eredetileg kiállították. A „garancia” mostanra már az ügyvéd aláírása. Ahhoz, hogy az ügyvédi tevékenység ellenőrizhető legyen, az Ütv. előírja a digitalizált iratok eredeti példányának őrzését (ügyvédi irattár). Tekintve azonban, hogy az ügyvédi kar személyi állománya gyorsan változik, nem biztosítható, hogy egy adott ügyvéd irattárából 8-10 év múlva is beszerezhető lesz egy vitássá tett okirat. Ezért vált szükségessé a kamara által fenntartott u.n. ügyvédi levéltár bevezetése. Az ügyvédi kamarai tagság megszűnése esetén ide kell letenni minden digitalizált iratot.

A kamarák az elektronikus cégeljárás technikai feltételeiről, a résztvevő ügyvédek és irodák nyilvántartásáról, a papír alapú iratok őrzésének, bemutatásának szabályairól külön szabályzatot hoznak. A tevékenység érzékeny voltára tekintettel már biztos, hogy az elektronikus cégeljárást folytató ügyvédeknek speciális névjegyzékbe kell jelentkezniük.

14 Ktv. 111. § (2) bek.

15 „a cég - általa készített - létesítő okiratának és e cég bejegyzési (változásbejegyzési) kérelme további mellékleteinek elektronikus okirati formába alakítása”, Ütv. 5. § (3) h).

16 Az aláírást ez esetben a digitalizálással létrehozott fájl-on kell elhelyezni.

Jogsabályok

- 1997. évi CXLV. tv. a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról
- 2003. évi LXXXI. tv. az elektronikus cégeljárásról és a cégiratok elektronikus úton történő megismeréséről
- 8/1998 (V.23.) IM rendelet a cégbejegyzési eljárás és a cégnyilvántartás egyes kérdéseiről
- 9/1998 (V.23.) IM rendelet a Céglközölnyben megjelenő közlemények közzétételéről és költségtérítéséről
- 10/1998 (V.23.) IM rendelet a Cégnyilvántartási és Céginformációs Szolgálat működéséről, valamint a céginformáció költségtérítéséről
- 40/2004 (XII. 21.) IM rendelet az elektronikus cégbejegyzés és cégnyilvántartás egyes kérdéseiről

jogi hírek

interjúk

publikációk

vitafórum

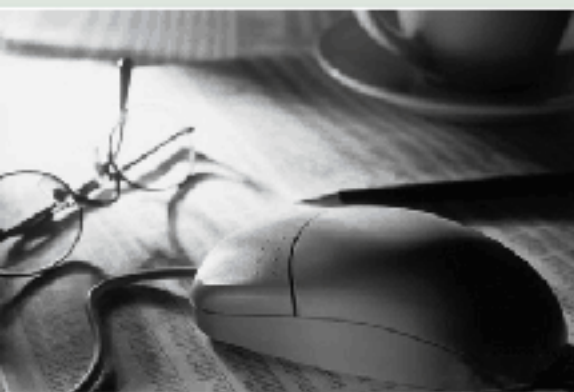
szaknévsor

jogi szakkönyv-katalógus

jogi állásbörze

szakmai rendezvények

heti hírlevél

országos ügyvédi szaknévsor

magyar, angol és német nyelven

ügyfél keres ügyvédet szolgáltatás